

Publiek raadplegingsdocument

(PRD)2580
19 juli 2023

met betrekking tot het

Ontwerpvoorstel van de brutokost van een
nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen
gemiddelde kost van kapitaal voor de T-1 veiling met
leveringsperiode 2025-2026

VOORAFGAANDE OPMERKING

Alle raadplegingen zijn onderworpen aan de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG. Dit geldt ook voor de behandeling en de bekendmaking van de ontvangen opmerkingen. Het huishoudelijk reglement en de wijzigingen eraan werden respectievelijk gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2015 en van 12 januari 2017. Meer informatie en de links naar de publicaties vindt u [hier](#).

OVERZICHT

Onderwerp:

De CREG organiseert een openbare raadpleging over haar ontwerpvoorstel 2580 van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-1 veiling met leveringsperiode 2025-2026

Modaliteiten voor opmerkingen:

1) Raadplegingsperiode:

Deze raadplegingsperiode loopt af op 24.08.2023 om 23.59 CET inbegrepen.

2) Vorm voor indiening van opmerkingen:

- Per e-mail aan consult.2580@creg.be

In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven. Indien de respondent (andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

3) Contactpersoon en/of contactgegevens voor inlichtingen:

Bart De Waele, +32 2 289 76 75, consult.2580@creg.be

RAADPLEGINGSDOCUMENTEN :

Ontwerpvoorstel (C)2580

Ontwerpvoorstel

(C)2580

19 juli 2023

Ontwerpvoorstel van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-1 veiling met leveringsperiode 2025-2026

Gedaan met toepassing van art. 4, §1, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. Wettelijk kader	4
1.1. Nationale wetgeving.....	4
1.1.1. De Elektriciteitswet	4
1.1.2. Het koninklijk besluit van 28 april 2021	6
1.2. De elektriciteitsverordening.....	8
2. Antecedenten	9
3. Raadpleging	9
3.1. Vertrouwelijke informatie	9
3.2. Anonimiteit.....	9
4. Voorstel van de brutokost van een nieuwkomer en correctiefactor X.....	10
4.1. Beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën	10
4.2. Voorstel van de gewogen gemiddelde kost van kapitaal.....	11
4.3. Voorstel van de brutokost van een nieuwkomer voor verschillende technologieën	12
4.4. Voorstel voor de correctiefactor X.....	13
5. Conclusie	15

INLEIDING

1. In het kader van capaciteitsvergoedingsmechanisme en in het bijzonder de voorbereiding van de eerste T-1 veiling die in 2024 zal plaatsvinden met capaciteitslevering startend op 1 november 2025, heeft de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (hierna : “CREG”) voorliggend ontwerpvoorstel opgemaakt van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal.
2. Dit ontwerpvoorstel werd gemaakt met toepassing van artikel 4, §1, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (hierna: “het koninklijk besluit van 28 april 2021”).
3. Dit ontwerpvoorstel bestaat uit vijf hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk wordt het wettelijke kader behandeld. Het tweede hoofdstuk bevat de antecedenten. Het derde hoofdstuk behandelt de raadplegingsmodaliteiten over huidig ontwerpvoorstel. Het vierde hoofdstuk bevat het eigenlijke voorstel voor de brutokost van een nieuwkomer en de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal. Het vijfde hoofdstuk bevat de conclusie van dit ontwerpvoorstel.
4. Dit ontwerpvoorstel werd goedgekeurd door het directiecomité van de CREG op 19 juli 2023.

1. WETTELIJK KADER

1.1. NATIONALE WETGEVING

1.1.1. De Elektriciteitswet

5. Op 22 april 2019 werd de wet tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen, goedgekeurd. Deze wet creëert een algemeen kader met het oog op de invoering van een marktbreed capaciteitsmechanisme en bepaalt het proces en de taakverdeling voor de uitwerking van de verschillende deelaspecten van het capaciteitsvergoedingsmechanisme door middel van diverse koninklijke besluiten en marktregels. Deze wet werd gewijzigd door de wet van 15 maart 2021 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen.

6. Artikel 7undecies, §1, van de Elektriciteitswet legt het basisprincipe van periodieke veilingen vast en benadrukt onder meer het belang van de kostenbeheersing van het ingestelde capaciteitsvergoedingsmechanisme:

“Er wordt een capaciteitsvergoedingsmechanisme ingesteld.

Het capaciteitsvergoedingsmechanisme functioneert op basis van periodieke veilingen met het oog op de toekenning van de capaciteitsvergoeding.

Het capaciteitsvergoedingsmechanisme is zodanig ontworpen dat de kostprijs ervan zo laag mogelijk blijft.”

7. Artikel 7undecies, §2 van de Elektriciteitswet voorziet:

“De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, met welke parameters het volume van de aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de commissie, na raadpleging van de marktpelers, en na advies van de Algemene Directie Energie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de andere dan de in het eerste lid bedoelde parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, d.w.z. de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) die van toepassing is / zijn op bepaalde capaciteiten die beantwoorden aan specifieke criteria, en de uitoefenprijs, inclusief hun berekeningsmethode, op voorstel van de netbeheerder, dat wordt opgesteld na raadpleging van de marktdeelnemers, en na advies van de commissie.

De Koning bepaalt bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en), na raadpleging van de marktdeelnemers. Een individuele uitzondering wordt toegekend door de commissie.”

8. Artikel 7undecies, §3 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Op basis van de door de Koning overeenkomstig paragraaf 2, eerste lid, bepaalde parameters en hun berekeningsmethoden, stelt de netbeheerder een verslag op met de berekeningen die nodig zijn voor het opstellen van het in paragraaf 4 bedoelde voorstel.

Op basis van de door de Koning in toepassing van paragraaf 2, tweede lid, bepaalde parameters en berekeningsmethoden, doet de netbeheerder een voorstel voor de reductiefactoren, de referentieprij, de intermediaire prijslimiet(en) en de uitoefenprij voor de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van de capaciteitslevering, alsook voor het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit.

Uiterlijk op 15 november van ieder jaar worden het verslag en het voorstel van de netbeheerder bedoeld in het eerste en tweede lid overgemaakt aan de minister, de commissie en de Algemene Directie Energie.

Uiterlijk op 1 februari van ieder erop volgend jaar, geeft de commissie een advies aan de minister over het voorstel van de netbeheerder bedoeld in het tweede lid.”

9. Artikel 7undecies, §4 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 1 februari van ieder erop volgend jaar, doet de commissie aan de minister, een voorstel over de specifieke waarden van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, met het oog op de organisatie van de veilingen vier jaar en één jaar voor de periode van capaciteitslevering, en bezorgt daarvan een kopie aan de Algemene Directie Energie en de netbeheerder. De commissie doet dat voorstel na toepassing van de betreffende berekeningsmethode bedoeld in paragraaf 2, eerste lid, en op basis van de berekeningen van het in paragraaf 3, lid 1, bedoelde verslag van de netbeheerder. Dit voorstel bevat eveneens een voorstel voor het minimale volume dat moet worden gereserveerd voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering plaatsvindt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

10. Artikel 7undecies, §5 van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 1 maart van ieder jaar geven de Algemene Directie Energie en de netbeheerder een advies aan de minister over het voorstel van de commissie bedoeld in paragraaf 4.”

11. Artikel 7undecies, §6, eerste lid van de Elektriciteitswet voorziet:

“Uiterlijk op 31 maart van ieder jaar, op basis van de voorstellen en de adviezen bedoeld in de paragrafen 3, 4 en 5, met het oog op het verzekeren van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid zoals bepaald in paragraaf 7, na overleg in de Ministerraad, geeft de minister instructie aan de netbeheerder om de veilingen te organiseren voor de onderzochte perioden van capaciteitslevering, stelt de parameters vast die nodig zijn voor hun organisatie, bepaalt het maximale volume aan capaciteit dat in het kader van de betreffende veiling kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit, en bepaalt het minimaal te reserveren volume voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering georganiseerd wordt. Dit minimaal te reserveren volume is minstens gelijk aan de capaciteit die gemiddeld minder dan 200 draaiuren heeft per jaar teneinde de totale piekcapaciteit af te dekken.”

12. Artikel 7undecies, §6, eerste lid van de Elektriciteitswet verwijst tevens naar artikel 7undecies, §7, van de Elektriciteitswet daar waar het gaat om de bepaling van het vereiste niveau aan bevoorradingszekerheid (“de betrouwbaarheidsnorm”). Met betrekking tot de betrouwbaarheidsnorm bepaalt artikel 7undecies, §7, van de Elektriciteitswet het volgende:

“Het niveau van bevoorradingszekerheid te bereiken door het capaciteitsvergoedingsmechanisme, komt overeen met de betrouwbaarheidsnorm. De vraagcurves voor de veilingen worden zodanig gekalibreerd dat deze betrouwbaarheidsnorm bereikt wordt.

Op voorstel van de commissie, gebaseerd op de methode bedoeld in artikel 23(6) van de Verordening (EU) nr. 2019/943, bepaalt de Koning, na advies van de Algemene Directie Energie en van de netbeheerder, bij een besluit overlegd in Ministerraad, de betrouwbaarheidsnorm. Hetgeen bepaald wordt in artikel 7bis, § 2, geldt als betrouwbaarheidsnorm totdat de Koning de betrouwbaarheidsnorm heeft bepaald krachtens dit lid.

De Algemene Directie Energie, in samenwerking met het Federaal Planbureau en de commissie, wordt aangewezen als de bevoegde autoriteit om de enkele raming vast te stellen van de waarde van de verloren belasting, bedoeld in artikel 11 van de Verordening (EU) 2019/943 en, voor het eerst, binnen de zes maanden na de publicatie van het goedgekeurde voorstel, bedoeld in artikel 23, lid 6, ervan. Elke enkele raming, vastgesteld door de Algemene Directie Energie in uitvoering van deze Verordening, wordt goedgekeurd door de Koning bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De Algemene Directie Energie wordt aangewezen om de kosten voor een nieuwe toegang te bepalen, bedoeld in artikel 23, lid 6, van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit. De kost van een nieuwe toegang wordt goedgekeurd door de Koning bij besluit, vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Voor de opmaak van het verslag, de adviezen, de voorstellen en van de beslissing bedoeld in de paragrafen 2 tot en met 6 wordt rekening gehouden met de betrouwbaarheidsnorm die in werking is op 15 september van het jaar voorafgaand aan het jaar van de veiling.”

1.1.2. Het koninklijk besluit van 28 april 2021

13. In uitvoering van artikel 7undecies, §§2, 3 en 6 van de Elektriciteitswet werd het koninklijk besluit aangenomen van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

14. Artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 legt het volgende vast:

§ 1. De netbeheerder maakt zijn verslag en zijn voorstel bedoeld in artikel 7undecies, § 3, van de wet van 29 april 1999 en zoals beschreven in artikel 7, § 2 op basis van een referentiescenario, bedoeld in artikel 3, § 7 en de intermediaire waarden, bedoeld in artikel 4, op.

§ 2. De commissie doet haar voorstel bedoeld in artikel 7undecies, § 4, van de wet van 29 april 1999, op basis van datzelfde referentiescenario en dezelfde intermediaire waarden.

15. Met betrekking tot de intermediaire waarden bepaalt artikel 4 van het Koninklijk besluit van 28 april 2021, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 27 januari 2022¹:

“§ 1. De commissie stelt in samenwerking met de netbeheerder een voorstel op van de volgende intermediaire waarden :

1° de brutokost van een nieuwkomer van de technologieën die opgenomen zijn in de beperkte lijst van technologieën, bedoeld in artikel 10, § 4;

2° de correctiefactor X, die toelaat de maximumprijs te bepalen, zoals bedoeld in artikel 10, § 8 en 9, en die toelaat het maximale volume tegen de maximumprijs te berekenen, door het niveau van bevoorradingszekerheid aan te passen, zoals bedoeld in artikel 11, § 2, 1°;

3° de gewogen gemiddelde kost van kapitaal, hierna "WACC", die overeenkomt met de som van het minimumrendement en een risicopremie, waarmee rekening moet worden gehouden bij de berekening van de brutokost van een nieuwkomer, overeenkomstig 1°, en de nettokost van een nieuwkomer, overeenkomstig artikel 10, § 6. Deze risicopremie kan worden gedifferentieerd naargelang de referentietechnologie en in functie van de economische levensduur van de investering.

Voor de veiling van 2022 worden de volgende waarden gebruikt:

a) minimumrendement: 5,53% voor alle technologieën;

b) risicopremie: zoals bepaald in bijlage 2 bij dit besluit voor de technologieën die opgenomen zijn in de lijst van referentietechnologieën bedoeld in artikel 10, § 4.

§ 2. Het voorstel wordt onderworpen aan een openbare raadpleging gedurende minimaal één maand en wordt aangepast in functie van de resultaten ervan.

§ 3. De intermediaire waarden worden uiterlijk op 15 september van elk jaar vastgelegd door de Minister op basis van het voorstel van de commissie en diens consultatieverslag. De Minister kan hierbij afwijken van het voorstel van de commissie mits passende motivatie.”

16. Artikel 10, §4 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt het volgende:

“De methode voor het bepalen van de brutokost van verschillende technologieën, bedoeld in artikel 4, is gebaseerd op de in overeenstemming met artikel 27 van Verordening (EU) 2019/943 goedgekeurde methodologie van artikel 23, lid 6 van Verordening (EU) 2019/943 en volgt de twee hieronder beschreven stappen:

Eerst wordt op basis van de volgende criteria een beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën opgesteld :

1° de referentie voor elke technologie moet een nieuwkomer zijn, die nog niet toegetreden is tot de elektriciteitsmarkt en waarvoor nog geen bestaande infrastructuur beschikbaar is;

2° de lijst is gebaseerd op de in de Belgische regelzone bestaande technologieën en op de technologieën die redelijkerwijs voor het betrokken jaar beschikbaar zouden kunnen zijn;

3° voor technologieën met een aantal draaiuren van dezelfde grootteorde, worden de technologieën met significant hogere kostenparameters uitgesloten van de beperkte lijst;

¹ Koninklijk besluit van 27 januari 2022 tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme.

4° de technologieën moeten voldoen aan de CO₂-emissiegrenswaarden, bedoeld in artikel 22, lid 4, van Verordening (EU) 2019/943 en andere wettelijke grenswaarden.

Ten tweede wordt een gedetailleerde analyse van de kosten over de hele levensduur van de referentie voor elke technologie uitgevoerd op basis van de beperkte lijst van in aanmerking komende technologieën en rekening houdend met de reductiefactor verbonden aan elke technologie, zoals bedoeld in artikel 13, om de waarde van de brutokost van een nieuwkomer te bepalen, evenals het bijbehorende referentiemodel voor elke technologie.”

17. Artikel 10, §5 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt het volgende:

“De brutokost van een nieuwkomer wordt ten minste om de vijf jaar of op verzoek van de minister, opnieuw beoordeeld op basis van de meest recente beschikbare informatie.”

18. Artikel 10, §8 en §9 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepalen het volgende:

“ § 8. De maximumprijs wordt bepaald als het product van de nettokost van een nieuwkomer, vermenigvuldigd met de correctiefactor X zoals vastgelegd overeenkomstig artikel 4, § 3.

§ 9. De waarde van de correctiefactor X houdt rekening met de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer, zowel wat betreft kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, de variabiliteit van de brutokost van een nieuwkomer die verbonden is aan verschillende technologieën, als wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale inkomsten en netto inkomsten uit balanceringsdiensten.”

1.2. DE ELEKTRICITEITSVERORDENING

19. Voor de berekeningsmethode van de intermediaire waarden verwijst het koninklijk besluit van 28 april 2021 naar artikel 23, lid 6, van de verordening (EU) 2019/943 van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (hierna, de “Elektriciteitsverordening”). Voor de berekening van de kosten voor een nieuwe toegang wordt ook in artikel 7*undecies*, §7 van de elektriciteitswet verwezen naar dezelfde bepalingen van de Elektriciteitsverordening.

20. Daarin wordt het volgende bepaald:

“Uiterlijk op 5 januari 2020 dient het ENTSB voor elektriciteit bij ACER een ontwerpmethodologie in voor de berekening van:

a) de waarde van de verloren belasting;

b) de "kosten voor nieuwe toegang" voor productie of vraagrespons, en

c) de in artikel 25 bedoelde betrouwbaarheidsnorm.

De methodologie is gebaseerd op transparante, objectieve en verifieerbare criteria.”

Op 2 oktober 2020 nam ACER de beslissing 23/2020 over de methodologie voor de berekening van de waarde van de verloren belasting, de kost voor nieuwe toegang en de betrouwbaarheidsnorm.

2. ANTECEDENTEN

21. Op 29 juni 2023 publiceerde Elia de adequacy- en flexibiliteitsstudie voor de periode 2024-2034.
22. In het kader van de samenwerking met de netbeheerder die vereist is door het koninklijk besluit van 28 april 2021, vond op 18 juli 2023 een meeting tussen CREG en Elia plaats waarbij de inhoud van het ontwerpvoorstel aan de hand van slides besproken werd.
23. Op 19 juli 2023 werd eveneens een ontwerpvoorstel (C)2579 goedgekeurd door de CREG van de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-4 veiling met leveringsperiode 2028-2029.

3. RAADPLEGING

24. Overeenkomstig artikel 4, §2, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 wordt gedurende minstens één maand een openbare raadpleging georganiseerd via de website van de CREG over dit ontwerpvoorstel.

3.1. VERTROUWELIJKE INFORMATIE

25. In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven.
26. Bij vertrouwelijke antwoorden, vraagt de CREG om duidelijk aan te geven of de vertrouwelijkheid hetzij enkel het vermijden van de publicatie viseert (in dit geval zal de reactie gedeeld worden met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité²), hetzij ook geldt ten aanzien van de andere leden van het CRM-opvolgingscomité (in dit geval zal de CREG de reactie als absoluut vertrouwelijk zien, en het antwoord niet delen met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité).

3.2. ANONIMITEIT

27. Indien de respondent (andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.
28. Net als voor vertrouwelijke informatie, vraagt de CREG om duidelijk aan te geven of de gevraagde anonimiteit hetzij enkel het vermijden van de onthulling van de identiteit van de respondent bij publicatie viseert (in dit geval zal de identiteit van de respondent wel gedeeld worden met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité), hetzij ook geldt ten aanzien van de andere leden van

² Het CRM opvolgingscomité bestaat uit vertegenwoordigers van het kabinet van de Minister bevoegd voor Energie, van de Algemene Directie Energie, van Elia en van de CREG.

het CRM-opvolgingscomité (in dit geval zal de CREG de identiteit van de respondent niet delen met de andere leden van het CRM-opvolgingscomité).

4. VOORSTEL VAN DE BRUTOKOST VAN EEN NIEUWKOMER EN CORRECTIEFACTOR X

4.1. BEPERKTE LIJST VAN IN AANMERKING KOMENDE TECHNOLOGIEËN

29. De beperkte lijst van technologieën wordt beperkt tot de technologieën met een bouwperiode van maximaal één jaar, gezien het huidige voorstel de intermediaire waarden voor een T-1 veiling betreft. De CREG stelt de volgende in aanmerking komende technologieën voor:

- Verbrandingsmotoren op aardgas (“ICgas”);
- Fotovoltaïsche zonne-energie (“PV”);
- Onshore windenergie (“Wind Onshore”);
- Grootschalige batterijopslag (“Battery Storage Large Scale (4h)”³);
- Vraagrespons voor verschillende volumes (“Demand Response (0<300MW), (300<600MW), (600<900MW), (900<1200MW)”.

Deze lijst ligt, rekening houdend met de beperking van een maximale bouwperiode van één jaar, in lijn met de lijst van referentietechnologieën voor de T-4-veiling in 2023 bepaald in het Ministerieel Besluit van 9 september 2022 en met de lijst bij de bepaling van de kost voor een nieuwkomer door de Algemene Directie Energie met het oog op het vaststellen van een betrouwbaarheidsnorm⁴.

30. In tabel 1 worden de voornaamste parameters, gebruikt bij de bepaling van de brutokost van een nieuwkomer, hernomen. De kosten voor CAPEX en FOM, de bouwperiode en de economische levensduur van de technologie zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de waarden vermeld in de adequacy- en flexibiliteitsstudie van Elia van juni 2023⁵. Voor verbrandingsmotoren op aardgas, die niet hernomen werden in de studie, heeft de CREG zich gebaseerd op de data voor deze technologie in de openbare raadpleging van Elia over de adequacy- en flexibiliteitsstudie van Elia van juni 2023.

³ De CREG stelt grootschalige batterijopslag voor met een duur van 4h. Een opslagduur van 4 uur ligt in lijn met de biedingen in de vorige CRM veilingen.

⁴ Nota “Bepaling van de kost van een nieuwe toegang (CONE)” van 10 juni 2022, zie website FOD Economie, <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/CRM-Nota-kost-van-een-nieuwe-toegang-CONE-BE-10062022-SIGNED.pdf>

⁵ Zie tabel 3-9, p. 182.

De vermelde reductiefactoren zijn deze die vastgesteld werden bij het ministerieel besluit van 30 maart 2023.⁶

Technology	CAPEX (EUR/kW)	FOM (EUR/kW/y)	Lifetime (y)	Construction Period (y)	Derating Factor
Icgas	500	20	15	1	95%
PV	800	20	15	1	1%
Wind Onshore	1150	45	15	1	10%
Battery Storage Large Scale (4h)	1200	20	15	1	60%
Demand Response (0<300MW)	0	25	1	0	59%
Demand Response (300<600MW)	0	50	1	0	59%
Demand Response (600<900MW)	0	75	1	0	59%
Demand Response (900<1200MW)	0	100	1	0	59%

tabel 1 : parameters van de referentietechnologieën

4.2. VOORSTEL VAN DE GEWOGEN GEMIDDELDE KOST VAN KAPITAAL

Om de coherentie met de adequacy- en flexibiliteitsstudie 2024-2034 te behouden stelt de CREG voor om een minimumrendement van 4,7% te gebruiken en een risicopremie voor de referentietechnologieën zoals vermeld in tabel 2.

Technology	Min. return	Risk premium	WACC
Icgas	4.7%	3.3%	8.0%
PV	4.7%	0.4%	5.1%
Wind Onshore	4.7%	1.3%	6.0%
Battery Storage Large Scale (4h)	4.7%	0.3%	5.0%
Demand Response (0<300MW)	4.7%	1.6%	6.3%
Demand Response (300<600MW)	4.7%	1.6%	6.3%
Demand Response (600<900MW)	4.7%	1.6%	6.3%
Demand Response (900<1200MW)	4.7%	1.6%	6.3%

tabel 2 :Gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de referentietechnologieën

⁶ Zie bijlage bij het ministerieel besluit van 30 maart 2023 houdende instructie aan de netbeheerder om de veiling te organiseren vier jaar voor de periode van capaciteitslevering startend op 1 november 2027, de parameters die nodig zijn voor de organisatie van voornoemde veiling, het maximale volume aan capaciteit dat kan gecontracteerd worden met alle houders van niet bewezen capaciteit, en houdende het minimaal te reserveren volume voor de veiling die één jaar voor de periode van capaciteitslevering georganiseerd wordt, overeenkomstig artikel 7undecies, § 6, eerste lid van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

4.3. VOORSTEL VAN DE BRUTOKOST VAN EEN NIEUWKOMER VOOR VERSCHILLENDE TECHNOLOGIEËN

31. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt in artikel 10, §4, dat de brutokost van verschillende technologieën bepaald dient te worden “in overeenstemming met artikel 27 van Verordening (EU) 2019/943 goedgekeurde methodologie van artikel 23, §6 van Verordening (EU) 2019/943”.

32. Artikel 10, §5 van het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt dat de brutokost van een nieuwkomer tenminste om de vijf jaar of op verzoek van de Minister, opnieuw wordt geëvalueerd. Gezien de methodologie voor de bepaling van de WACC in belangrijke mate gewijzigd is, is een nieuwe evaluatie van de brutokost van een nieuwkomer noodzakelijk.

33. De berekening van de vaste CoNE ($CoNE_{fixed,RT}$) dient overeenkomstig artikel 15 van de door ACER op 2 oktober 2020 goedgekeurde methodologie te gebeuren.

De equivalente jaarlijkse kost voor elke referentietechnologie (EAC_{RT}) dient berekend te worden met volgende formule :

$$EAC = \left[\sum_{i=1}^X \frac{CC(i)}{(1+WACC)^i} + \sum_{i=X+1}^{X+Y} \frac{AFC(i)}{(1+WACC)^i} \right] \cdot \frac{WACC \cdot (1+WACC)^{X+Y}}{(1+WACC)^Y - 1}$$

waarin,

- i elk jaar voorstelt tijdens de bouwperiode en de economische levensduur;
- X de bouwperiode is (in jaren);
- Y economische levensduur is (in jaren);
- $CC(i)$ de beste schatting van de gemaakte investeringskosten voor elk jaar van de bouwperiode is (in plaatselijke valuta per MW);
- $AFC(i)$ de beste schatting van de gemaakte vaste kosten voor elk jaar van de economische levensduur is (in plaatselijke valuta per MW).

De brutokost van een nieuwkomer voor een bepaalde referentietechnologie (RT) wordt dan als volgt bepaald:

$$CoNE_{fixed,RT} = \frac{EAC_{RT}}{K_{d,RT}}$$

waarin,

- EAC_{RT} de jaarlijkse kost is die equivalent is met de referentietechnologie RT en;
- $K_{d,RT}$ de reductiefactor van de referentietechnologie is.

De resultaten voor de equivalente jaarlijkse kost en voor de brutokost voor een nieuwkomer worden in tabel 3 weergegeven.

Technology	EAC (EUR/MW/y)	Derating Factor	CoNE (EUR/MW/y)
Icgas	78 400	95%	82 500
PV	97 600	1%	9 760 000
Wind Onshore	163 400	10%	1 634 000
Battery Storage Large Scale (4h)	135 600	60%	226 000
Demand Response (0<300MW)	25 000	59%	42 400
Demand Response (300<600MW)	50 000	59%	84 700
Demand Response (600<900MW)	75 000	59%	127 100
Demand Response (900<1200MW)	100 000	59%	169 500

tabel 3 : Brutokost voor de referentietechnologieën

4.4. VOORSTEL VOOR DE CORRECTIEFACTOR X

34. De correctiefactor X laat toe de maximumprijs te bepalen voor het via de veiling aangekochte volume.

35. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt in artikel 4, §1, 2°, het volgende

“de correctiefactor X, die toelaat de maximumprijs te bepalen, zoals bedoeld in artikel 10, §8 en 9, en die toelaat het maximale volume tegen de maximumprijs te berekenen, door het niveau van bevoorradingszekerheid aan te passen, zoals bedoeld in artikel 11, §2, 1°”

Artikel 10, §9, van het koninklijk besluit van 28 april 2021 stelt dat de waarde van de correctiefactor X rekening houdt met de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer, zowel wat betreft kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, variabiliteit van de brutokost van een nieuwkomer die verbonden is aan verschillende technologieën, als wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale inkomsten op de energiemarkt en netto inkomsten uit balanceringsdiensten.

36. Gezien het koninklijk besluit van 28 april 2021 geen duidelijke methodologie beschrijft voor de berekening van de correctiefactor X en dat de onzekerheden waarmee moet rekening gehouden worden pas geëvalueerd kunnen worden aan de hand van simulaties van een scenario dat nog moet bepaald worden (het referentiescenario voor de T-1 veiling in 2024 dient tegen 15 september 2023 bepaald te worden), dient de correctiefactor bepaald te worden op basis van een zo goed mogelijk inschatting van de nog niet gekende elementen.

37. De bedoeling van de correctiefactor X is om rekening te houden met de onzekerheden met betrekking tot de raming van de nettokost van een nieuwkomer. De X-factor zal de maximumprijs bepalen (punt A van de vraagcurve). De X-factor moet dus bepaald worden met het oog op de onzekerheden die de nettokost van een nieuwkomer kunnen doen stijgen. De variabiliteit van zowel de brutokost als van de inkomsten moet dus ook gezien worden in het kader van de doelstelling van de correctiefactor X. Concreet betekent dit dat de opwaartse variabiliteit van de brutokost moet gecombineerd worden met de neerwaartse variabiliteit van de inkomsten uit de energiemarkt en uit balanceringsdiensten.

38. Voor de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale rentes (artikel 10, §9, van het koninklijk besluit van 28 april 2021), is het belangrijk een zicht te hebben op de inframarginale rentes. De CREG heeft nog geen gedetailleerde informatie verkregen met betrekking tot de inframarginale rentes van de laatste adequacy- en flexibiliteitsstudie.

39. Gezien de vraagcurve gebaseerd dient te worden op de nettokost van de beste nieuwkomer, zijnde de technologie met de laagste netto kost, meent de CREG dat de correctiefactor best gekozen wordt in functie van deze beste nieuwkomertechnologie. Deze technologie kan echter pas bepaald worden na het uitvoeren van de simulaties door Elia om de nettokost te berekenen van iedere technologie.

Om rekening te houden met de kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, meent de CREG dat idealiter de technologieën met de laagste netto kosten dienen bepaald te worden binnen het weerhouden scenario, om vervolgens deze netto kosten te kunnen vergelijken. Het koninklijk besluit van 28 april 2021 bepaalt evenwel dat de CREG, voorafgaand aan de simulaties en voorafgaand aan de keuze van het scenario, en bijgevolg zonder kennis te kunnen hebben van de beste nieuwkomer technologie, reeds één enkele correctiefactor moet bepalen.

40. Ten opzichte van een T-4-veiling is de onzekerheid over een aantal parameters in de T-1 veiling minder groot. De investeringskosten en de vaste operationele kosten zouden bij de deelnemers aan een T-1 veiling quasi gekend moeten zijn, waardoor de variabiliteit voor deze parameters heel beperkt is. Verder meent de CREG dat , gezien de conservatieve inschatting, het neerwaarts potentieel van de gesimuleerde inkomsten uit ondersteunende diensten voor batterijopslag en demand respons heel beperkt is. De CREG stelt daarom een correctiefactor van 1,1 voor.

5. CONCLUSIE

41. De CREG stelt voor om de gewogen gemiddelde kost van kapitaal te hanteren zoals vermeld in tabel 2.
42. De CREG stelt voor om de brutokost van een nieuwkomer te gebruiken zoals berekend in tabel 3.
43. De CREG stelt een correctiefactor X voor gelijk aan 1,1.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité